

Zadeva C-627/19 PPU**Povzetek predloga za predhodno odločanje v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča Evropske unije****Datum vložitve:**

22. avgust 2019

Predložitveno sodišče:

Rechtbank Amsterdam (Nizozemska)

Datum predložitvene odločbe:

22. avgust 2019

Tožeča stranka:

Openbaar Ministerie

Tožena stranka:

ZB

Predmet postopka v glavni stvari

Predlog državnega tožilca za preizkus evropskega naloga za prijete (v nadaljevanju: ENP).

Predmet in pravna osnova za predlog za sprejetje predhodne odločbe

Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU se nanaša na uporabo zahteve, da mora obstajati možnost vložitve pravnega sredstva zoper odločitev o izdaji ENP, če je ENP izdan z namenom izvršitve zaporne kazni, ki je bila že naložena s sodno odločbo.

Vprašanje za predhodno odločanje

Ali v primeru, v katerem je ENP izdan z namenom izvršitve izvršljive sodne odločbe sodišča ali sodnika, s katero je naložena zaporna kazen, pri čemer je ENP izdal državni tožilec, ki sodeluje pri izvajanju sodne oblasti v odreditveni državi članici in je zagotovljeno, da pri izvajanju svojih funkcij, ki so v neposredni zvezi

z izdajo Evropskega naloga za prijetje, deluje neodvisno, velja tudi pogoj, da mora obstajati možnost vložitve pravnega sredstva zoper odločitev o izdaji ENP – še zlasti v zvezi s sorazmernostjo te odločitve – ki v celoti izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva?

Navedene določbe prava Unije

Člena 1 in 6 Okvirnega sklepa z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (2002/584/PNZ) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34).

Navedene določbe nacionalne zakonodaje

Člen 1 Overleveringswet (zakon o predaji) (Stb. 2004, 195).

Kratek povzetek dejstev in postopka v glavni stvari

- 1 ZB je bil 3. maja 2019 na Nizozemskem prijet na podlagi ENP, ki ga je 24. aprila 2019 izdalo državno tožilstvo iz Bruslja (Belgija). ENP je bil izdan z namenom predaje zahtevane osebe za potrebe izvršitve sodbe Tribunal de première instance francophone de Bruxelles (francosko govoreče prvostopenjsko sodišče v Bruslju, Belgija) z dne 7. februarja 2019, s katero je bila zahtevana oseba obsojena na zaporni kazni v trajanju trideset mesecev in enega leta.
- 2 Državni tožilec je 3. maja 2019 vložil zahtevo za preizkus ENP. Med postopkom so bila belgijskemu odreditvenemu organu zastavljena dodatna vprašanja.
- 3 Ta vprašanja so bila zastavljena z namenom preverjanja, ali je bila izdaja ENP s strani tega organa v skladu z zahtevami Sodišča Evropske unije (v nadaljevanju: Sodišče) iz sodbe z dne 27. maja 2019, OG in PI (tožilstvi Lübeck in Zwickau, C-508/18 in C-82/19 PPU, EU:C:2019:456).
- 4 Po oceni predložitvenega sodišča iz te sodbe izhaja, da se lahko državni tožilec šteje za odreditveni pravosodni organ, če sodeluje pri izvajanju sodne oblasti v državi članici, je neodvisen pri opravljanju svojih funkcij in če obstaja možnost vložitve pravnega sredstva zoper odločitev državnega tožilca o izdaji ENP.

Bistvene trditve strank v sporu o glavni stvari

- 5 Državno tožilstvo kot tožeča stranka meni, enako kot belgijski odreditveni organ, da se zahteva, da mora zoper odločitev o izdaji ENP obstajati možnost vložitve pravnega sredstva, ne uporablja v primeru ENP, ki je bil izdan z namenom izvršitve zaporne kazni.

Kratek povzetek obrazložitve predloga

- 6 Na podlagi informacij, ki so jih posredovali belgijski organi, predložitveno sodišče glede položaja državnega tožilstva ugotavlja, da belgijski državni tožilec sodeluje pri izvajanju sodne oblasti v Belgiji in deluje neodvisno; ni nevarnosti, da bi bil v posamičnem primeru v okviru izdaje odločbe o ENP bodisi posredno bodisi neposredno zavezan z morebitnimi usmeritvami ali navodili izvršilne veje oblasti, denimo ministrstva za pravosodje.
- 7 Belgijski državni tožilec torej izpolnjuje vsaj prvi dve zahtevi od gornjih zahtev, navedenih v točki 4, da bi lahko veljal za „odreditveni pravosodni organ“ v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa 2002/584. Te zahteve je Sodišče navedlo v točkah 73 in 74 sodbe OG in PI.
- 8 Na podlagi informacij, ki so jih posredovali belgijski organi se predložitvenemu sodišču postavlja vprašanje, ali se pogoj iz točke 75 sodbe OG in PI, iz katere izhaja, da mora obstajati možnost sodnega nadzora nad odločitvijo državnega tožilca o izdaji ENP in zlasti nad sorazmernostjo takšne odločitve, ki v celoti izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva, uporablja tudi, če je bil ENP izdan z namenom izvršitve kazni odvzema prostosti.
- 9 Zahteva, da mora obstajati možnost vložitve pravnega sredstva, je po mnenju predložitvenega sodišča razvidna iz točke 75 sodbe OG in PI. V njej je Sodišče navedlo naslednje: „Poleg tega mora v odreditveni državi članici – kadar zakonodaja te države članice podeljuje pristojnost za izdajo evropskega naloga za prijetje organu, ki, čeprav sodeluje pri izvajanju sodne oblasti te države članice, ni sodna oblast – obstajati možnost sodnega nadzora nad odločitvijo o izdaji takega naloga za prijetje in zlasti nad sorazmernostjo takšne odločitve, ki v celoti izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva.“
- 10 Besede „takega naloga za prijetje“ se lahko nanašajo le na „evropski nalog za prijetje“ in ne dopuščajo možnosti, da bi se lahko nanašale na kateri koli drug nalog kot ENP, še posebno ne na nacionalni nalog za prijetje, na katerem temelji ENP.
- 11 Nadalje Sodišče v točki 67 sodbe OG in PI razlikuje dve ravni varstva postopkovnih pravic in temeljnih pravic. Prva raven zadeva varstvo ob izdaji nacionalnega naloga za prijetje in druga raven se navezuje na varstvo ob izdaji ENP.
- 12 Predložitveno sodišče pripominja, da je v prejšnjih primerih predaje državno tožilstvo navedlo, da glede na točko 68 sodbe OG in PI kriterij iz točke 75 ni upošteven. Bilo naj bi namreč dovolj, če bi bila samo na eni od dveh ravni varstva, navedenih v točki 68 sodbe, sprejeta odločitev, ki izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva.
- 13 Po mnenju predložitvenega sodišča iz točke 68 izhaja, da dve ravni varstva med drugim pomenita, da mora biti na „najmanj“ eni od obeh ravni sprejeta odločitev,

ki izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva. To pomeni, da mora, kadar ENP izda organ, ki sicer sodeluje pri izvajanju sodne oblasti, toda ni sodnik ali sodišče, nacionalni nalog za prijetje izdati sodnik ali sodišče.

- 14 V točki 69 sodbe OG in PI Sodišče s tem v zvezi ugotavlja naslednje: „Iz tega izhaja, da mora nacionalna sodna odločba, kot je nacionalni nalog za prijetje, na katerem temelji evropski nalog za prijetje – kadar pravo odreditvene države članice podeli pristojnost za izdajo evropskega naloga za prijetje organu, ki, čeprav ob sodelovanju pri izvajanju sodne oblasti v tej državi članici, ni sodnik ali sodišče – izpolnjevati take zahteve.“
- 15 Iz prej navedene točke 68 je torej treba sklepati, da se na vsaj eni od obeh ravni zahteva odločba sodnika ali sodišča. V primeru, kot je opisan v točki 69, je, kot je razvidno iz točke 70 raven varstva na nacionalni ravni – konkretno nacionalni nalog za prijetje, na katerem temelji odločitev o izdaji ENP – zagotovljena.
- 16 Iz točk 71 in 72 prej navedene sodbe izhaja, da je odgovornost organa, ki na koncu sprejme odločitev o izdaji ENP, da zagotovi drugo raven varstva, „tudi če evropski nalog za prijetje temelji na nacionalni odločbi, ki jo izda sodnik ali sodišče“.
- 17 V okviru te druge ravni varstva se najprej zahteva, da odreditveni pravosodni organ ob sprejemanju odločitve o izdaji ENP „ni izpostavljen kakršnemu koli tveganju, da bo zlasti podrejen posamičnim navodilom izvršilne veje oblasti“ (točki 73 in 74). V primeru, da je pristojnost za izdajo ENP dodeljena (v celoti neodvisnemu) organu, ki sodeluje pri izvajanju sodne oblasti, toda ni sodnik ali sodišče, se („poleg tega“ v točki 75) zahteva, da mora obstajati možnost sodnega nadzora nad odločitvijo o izdaji ENP in zlasti nad sorazmernostjo takšne odločitve, ki v celoti izpolnjuje zahteve učinkovitega sodnega varstva, z drugimi besedami možnost postopka pred sodnikom ali sodiščem.
- 18 Nič v besedilu prej navedene točke 68 – še posebno ne beseda „vsaj“ – ne izključuje veljavnosti zahteve iz točke 75 v primeru, če odločbo na nacionalni ravni izda sodnik ali sodišče. Točka 68 zahteva le, da sodnik ali sodišče bodisi sprejme nacionalno odločbo bodisi izda ENP. Za prvi primer je v točki 75 dodatno navedeno, da mora, če odločitev o izdaji ENP sprejme organ, ki ni sodnik ali sodišče, obstajati možnost, da se zoper to odločitev vloži pravno sredstvo pri sodniku ali sodišču.
- 19 Zahtevi iz točk 75 in 68 sodbe OG in PI sta si torej vzporedni.
- 20 To izhaja tudi iz sodbe z dne 27. maja 2019, PF (generalni državni tožilec Litve), C-509/18, EU:C:2019:457, ki je bila sprejeta na isti dan kot sodba OG in PI. V tej zadevi je nacionalni nalog za prijetje izdalo sodišče (točki 22 in 54 sodbe), poleg tega pa je generalni državni tožilec Litve sodeloval pri izvajanju sodne oblasti v Litvi (točka 42) in je bilo zagotovljeno, da je generalni državni tožilec Litve neodvisen od izvršilne veje oblasti, pa je moralo predložitev sodišče kljub temu ugotoviti, „ali je zoper odločitev tega generalnega državnega tožilca, da izda

evropski nalog za prijetje, mogoče vložiti pravno sredstvo, ki v celoti izpolnjuje zahteve, ki so neločljivo povezane z učinkovitim sodnim varstvom“ (točka 56).

- 21 Tudi če nacionalni nalog za prijetje izda sodnik ali sodišče, mora obstajati možnost, da se pri sodniku ali sodišču vloži pravno sredstvo zoper odločitev o izdaji ENP, če je to odločitev sprejel organ, ki ni sodnik ali sodišče. To vprašanje je predložitveno sodišče v prejšnji sodbi z dne 5. julija 2019 štelo za „éclairé“ (pojasnjeno). Ker gre v tej zadevi za odločitev o izdaji ENP, ki jo je sprejelo belgijsko državno tožilstvo in torej ne sodnik ali sodišče, je treba na podlagi besedila obeh sodb z dne 27. maja 2019 izpolniti obe zahtevi iz točk 68 in 75 sodbe OG in PI.
- 22 Predložitveno sodišče je v neki drugi zadevi v vmesni sodbi z dne 4. junija 2019 (ECLI:NL:RBAMS:2019:4010) odločilo, da so, čeprav gre v sodbi OG in PI za ENP z namenom kazenskega pregona, navedbe o varstvu, ki ga mora zagotoviti odreditveni pravosodni organ pri sprejetju odločitve o izdaji ENP, oblikovane tako, da v njih ni razlikovanja med ENP za potrebe kazenskega pregona in ENP za potrebe izvršitve. Predložitveno sodišče tej oceni pritrjuje.
- 23 Od sprejetja obeh sodb z dne 27. maja 2019 je predložitveno sodišče glede dveh držav članic na podlagi informacij, ki so jih posredovali organi teh držav članic, ugotovilo, da pravna reda teh držav članic ne določata možnosti vložitve pravnega sredstva zoper odločitev o izdaji ENP, zlasti glede sorazmernosti te odločitve, ki bi v celoti izpolnjevala zahteve učinkovitega sodnega varstva v smislu točke 75 sodbe OG in PI.
- 24 V obeh primerih je šlo za ENP za potrebe kazenskega pregona in v obeh primerih sta tako odreditveni organ kot tudi nizozemsko državno tožilstvo zavzela stališče, da točka 75 te sodbe ne vključuje primera, v katerem ENP temelji na odločitvi sodnika ali sodišča. Kot je obrazloženo v točki 22, se predložitveno sodišče iz tam navedenih razlogov s tem stališčem ne strinja.
- 25 V obravnavanem primeru je ENP izdan z namenom izvršitve zaporne kazni. V tovrstnem primeru ENP nujno temelji na odločitvi sodnika ali sodišča. Tako odreditveni organ kot nizozemski državni tožilec sta zavzela stališče, da se točka 75 v primeru ENP, ki je izdan z namenom izvršitve zaporne kazni, ne uporabi. Ker glede razlage sodb z dne 27. maja 2019 v več točkah prihaja do razhajanj v stališčih med predložitvenim sodiščem in odreditvenimi organi iz drugih držav članic – kot je razvidno tudi iz predložitvenih odločb, ki jih je predložitveno sodišče sprejelo sočasno z zadevno predložitveno odločbo v dveh drugih zadevah – in ker so taka razhajanja v stališčih po njegovem mnenju nezaželjena, je treba tudi to razhajanje predložiti Sodišču.
- 26 Predložitveno sodišče Sodišče zato – povedano na kratko – sprašuje, ali mora obstajati možnost vložitve pravnega sredstva zoper odločitev državnega tožilca o izdaji ENP, zlasti v zvezi s sorazmernostjo te odločitve, če je ENP izdan z namenom izvršitve zaporne kazni.

- 27 Predložitveno sodišče meni, da je za odgovor na to vprašanje pomembno naslednje. Tudi, kadar je ENP izdan z namenom izvršitve zaporne kazni in je torej podlaga za izdajo ENP izvršljiva sodba sodnika ali sodišča, je po njegovi oceni nujno, da je zagotovljena neodvisnost državnega tožilca, ki je izdal ENP. V fazi izvrševanja kazni je še vedno pomembno, da se na neodvisen način preveri, ali so pogoji za izdajo ENP izpolnjeni in zlasti, ali je izdaja sorazmerna. Samo okoliščina, da je bila zoper zahtevano osebo izdana izvršljiva sodba, še ne pomeni, da je izdaja ENP za izvršitev v tej sodbi naložene zaporne kazni vedno sorazmerna. V izvršljivi sodbi, ki jo je izdal sodnik ali sodišče, se praviloma tudi ne presoja o sorazmernosti izdaje tovrstnega ENP .
- 28 Tako se zgodi, da lahko med trenutkom, ko sodba postane izvršljiva in med odločitvijo o izdaji ENP preteče nekaj časa, v katerem lahko pride do nastanka novih dejstev in okoliščin, ki vplivajo na sorazmernost odločitve o izdaji ENP. Zato se zdi, da ni nobenega dobrega razloga za stališče, da v primeru ENP, ki ga izda državni tožilec z namenom izvrševanja zaporne kazni, možnost vložitve pravnega sredstva, s katerim se v celoti izpolnjuje pogoje učinkovitega sodnega varstva, ni potrebna.
- 29 Sodišče še ni preučilo vprašanja, ali mora možnost vložitve pravnega sredstva v smislu točke 75 sodbe OG in PI obstajati tudi v primeru ENP, ki je bil izdan z namenom izvršitve kazni odvzema prostosti. Zgoraj je navedeno, zakaj je zaželeno tudi to vprašanje predložiti Sodišču. Poleg tega je odgovor na to vprašanje nujen za odločitev, ki jo mora sprejeti predložitveno sodišče, ker bi pritrdilen odgovor na zastavljeno vprašanje za predhodno odločanje pomenil, da sodišče ENP ne more vsebinsko presojati in ne more odločati o zahtevi za predajo, medtem ko bi nikalen odgovor na to vprašanje lahko pomenil odobritev predaje.
- 30 Predložitveno sodišče predlaga Sodišču, naj to vprašanje za predhodno odločanje obravnava po nujnem postopku iz člena 267, četrti odstavek, PDEU in člena 107 Poslovnika.
- 31 Zahtevana oseba se nahaja v priporu zaradi predaje in čaka na odločitev o zahtevi za predajo. Te odločitve predložitveno sodišče ne more sprejeti, dokler Sodišče ne odgovori na vprašanja za predhodno odločanje. Čimprejšnji odgovor Sodišča potem tudi neposredno in odločilno vpliva na trajanje pripora zaradi predaje zahtevane osebe.